

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 27 lipca 2018r. odmówił objęcia obowiązkiem ubezpieczeń społecznych J. K., jako zleceniobiorczynię u płatnika składek P. K., z powodu pozorności zatrudnienia.

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2019r. oddalił odwołanie ubezpieczonej od powyższej decyzji.

Sąd nie znalazł podstaw dla zmiany decyzji, wskazując na następujące ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną.

Ubezpieczona J. K., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność od 7 marca 2017r. w zakresie usług edukacji artystycznej (muzycznej), zawarła z płatnikiem składek w dniu 30 kwietnia 2018r. umowę-zlecenie, zgodnie z którą ubezpieczona zobowiązała się do wykonywania w okresie od 1 maja 2018r. do 31 lipca 2018r. usług marketingowych przedstawiciela handlowego oraz obsługi biura płatnika prowadzącego pozarolniczą działalność od 2006r. w zakresie sprzedaży opakowań jednorazowych.

Ubezpieczona miała wykonywać zlecone czynności codziennie w godzinach od 8.00 do 16.00, za wynagrodzeniem miesięcznym 4.500 zł. Ubezpieczona została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W chwili zawarcia umowy ubezpieczona była w 8 miesiącu ciąży. Urodziła dziecko w dniu 8 czerwca 2018r. i w związku z tym zawiesiła wykonywanie własnej działalności gospodarczej.

Sąd gospodarczy podał, że strony przedstawiły ewidencję obecności ubezpieczonej w pracy z okresu maja 2018r., powołały się na przeprowadzone między 7 maja 2018r. a 5 czerwca 2018r. transakcje handlowe dokonane za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także powołały się na zeznania żony płatnika składek K. K. oraz M. G. i W. K. - jako osób, którym ubezpieczona oferowała produkty firmy płatnika. Sąd dysponował również danymi dotyczącymi wysokości dochodu z tytułu działalności gospodarczej ubezpieczonej i płatnika za 2018r.

Oceniając okoliczności faktyczne Sąd stwierdził, że brak jest uchwytnych, materialnych dowodów podjęcia przez ubezpieczoną zleconych czynności i uzyskania jakichkolwiek efektów pracy w okresie objętym sporem. Prezentowane wydruki transakcji handlowych były sygnowane jedynie przez płatnika. Przedstawioną ewidencję czasu pracy Sąd uznał za niewiarygodną, zwracając uwagę na ewidentne błędy (potwierdzenie obecności w dniu 23 maja 2018r., w którym ubezpieczona przebywała w szpitalu). Oceniając zeznania w/w świadków, Sąd odmówił wiary zeznaniom żony płatnika, jako osoby bezpośrednio zainteresowanej wynikiem postępowania i podał, że zeznania pozostałych świadków potwierdziły jednorazowe kontakty telefoniczne ze strony ubezpieczonej, która miała przedstawiać świadkom oferty produktów płatnika.

W związku z powyższym, Sąd stwierdził, że oferowane przez skarżącą i zainteresowanego płatnika dowody faktycznej realizacji zlecenia są nieprzekonujące szczególnie, gdy oceniać je w aspekcie racjonalności ekonomicznej zatrudnienia ubezpieczonej u płatnika.

Sąd podniósł, że P. K. w okresie objętym sporem, zgodnie z jego księgą przychodów i rozchodów, uzyskał dochody - 3.209 zł w maju 2018r., a w czerwcu stratę - 2.572 zł. Sąd wskazał również, że przychody płatnika za w/w miesiące nie odbiegały od przeciętnych przychodów w 2018r.

W ocenie Sądu powyższe oznacza, że płatnik oferując ubezpieczonej korzystną dla niej (w relacji do przychodów z własnej działalności ubezpieczonej) podstawę wymiaru składek w wysokości 4.500 zł, generował stratę w swej działalności,

co w kontekście pozostałych okoliczności sprawy należało ocenić jako pozorność zatrudnienia, skutkującą nieważnością tytułu do ubezpieczeń, z mocy art. 83 § 1 k.c.

W apelacji od wyroku ubezpieczona zarzuciła wyrokowi dowolną ocenę materiału dowodowego i zaniechanie wszechstronnego jego rozważenia, a przez to błędne przyjęcie, że zawarta umowa była pozorna, z mocy art. 58 § 3 k.c.

Apelująca podkreśliła, że przedstawione w sprawie dowody - lista obecności w pracy, zeznania świadków potwierdzających wykonywanie zleconych zadań, wielkość przedsiębiorstwa i sytuacja ekonomiczną płatnika, stanowiły wystarczające dowody na rzeczywistą realizację umowy.

Skarżąca podniosła, że Sąd bezzasadnie przyjął fałszywość zapisów w liście obecności w dniu 23 maja 2018r., w którym ubezpieczona przebywała w szpitalu w godzinach nocnych.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił apelacji, albowiem nie podzielił jej zarzutów i argumentów.

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych należało podzielić stanowisko Sądu pierwszej instancji, który stwierdził, że brak jest przekonujących, jednoznacznych dowodów na realizację zawartej umowy - zlecenia w okresie od maja do 5 czerwca 2018r. Zgodnie z wyjaśnieniami stron umowy, ubezpieczona wykonywała pracę w miejscu zamieszkania płatnika, oferując przez telefon i komputer produkty płatnika. Uzupełniała i fakturowała stany magazynowe, kontaktowała się z klientami w terenie. Brak jednak śladów tego rodzaju pracy w formie elektronicznej, czy pisemnej. Prezentowana w toku postępowania lista obecności w pracy w godzinach od 8. 00 do 16.00 nie jest samoistnym, niepodważalnym dowodem świadczenia pracy, tym bardziej, że Sąd analizując zapisy z 23 maja 2018r. trafnie podważał rzetelność i racjonalność potwierdzenia obecności w dniu, w którym o godz. 10.00 odnotowano obecność ubezpieczonej w szpitalu w związku ze stanem ciąży.

Stan ciąży sam przez się nie eliminuje oczywiście możliwości podjęcia zatrudnienia, jednak okoliczność ta oceniana w kontekście stopnia zaawansowania ciąży, krótkotrwałości zatrudnienia, a nade wszystko jego racjonalności w aspekcie ekonomicznym, przy braku istotnych dowodów świadczenia pracy w rozmiarze umówionym pozwala na uzasadnioną konkluzję o pozorności zgłoszenia do ubezpieczeń z relatywnie wysoką podstawą wymiaru składek w sytuacji ubezpieczonej i płatnika. Płatnik bowiem podejmując decyzję o zatrudnieniu ubezpieczonej oferował ubezpieczonej dochód wyższy, niż sam mógł osiągnąć. Ponadto, taka decyzja w przypadku płatnika była incydentalna. Po wystąpieniu ryzyka ubezpieczeniowego płatnik nie zatrudnił innych osób i ich nie poszukiwał.

Zatem, całość okoliczności sprawy dała podstawę dla przyjęcia pozorności stosunku zlecenia (art. 83 § 1 k.c.), jako tytułu do ubezpieczenia, z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

/-/SSA E.Kocurek-Grabowska /-/SSA M.Żurecki /-/SSA T.Szweda Sędzia Przewodniczący Sędzia